

जघतीत्ये ।

इङ्वा स्थाङ्गलापौ क्तिन्ति धावधातुः । जघतिः
 इलादि क्तिन्-ङित् धावधातुः परे होने पर
 'घा' धातु के स्थान में विकल्प से इकार
 आदेश होता है । अलोऽल्पस्य । परिभाषा से
 यह आदेश 'घा' के अल्प वर्ग - आकार के
 ही स्थान पर होता है । उदाहरण से लिख
 लट् लकार के प्रथम पुरुष - द्विवचन में
 'घा' धातु से तस्य, शप्-श्लु और द्विव
 आदि धर्म होकर 'ज घा तस्य' रूप बनता है ।
 परे धावधातुः मपित् । से 'तस्य' के द्विवचन
 होने के कारण प्रकृत सूत्र से 'घा' धातु के
 आकार के स्थान पर इकार होकर 'जघति' रूप
 तस्य = 'जघतिः' रूप सिद्ध होता है । अभाव-
 परा में अग्रिम सूत्र प्रकृत होता है ।

इह ल्यप्योः ।

श्नाऽप्यस्तपोरात इति स्थात् धावधातुः क्तिन्ति
 इति, न तु योः । जघीतः ।

श्नाऽप्यस्तपोरातः ।

अनपौरातो लोपः क्तिन्ति धावधातुः ।
 जघति । जघौ । हाता । हासति । जघातुः ।
 जघितात् । जघीतात् ।

आ चो हो । ३९
 जघाते ३९ परे आ स्थाच्यादिदीना । जघादि ।
 जघीदि । जघीदि । अजघात् । अजघीताम् ।

अजघुः

लोपे धि ।

जघातेरा लोपो प्रादो सार्कधातुके । जघात् । एलिङि ।
इयात् । अघासीत् । अघास्यत् । माड् । नानैशब्दे च ।

भृशामित् ।

भृञ्, माड्, ओडाड् - एषां भृशामित्प्रत्ययं कृतं
स्यात् श्लो । भिमीते । भिमिाते । भिमते । भमै । भामां ।
भास्यते । भिमिीगम् । अभिमिीत । भिमिीत । भासील्ल ।
अभास्त । ओडाड् । नानो । भिधीते । भिधते । भिहिते ।
जडे । धता । दास्यते । जिहीताम् । आजिहीत । जिहीता
दासील्ल । अदास्त । अदास्यत् । डुभृञ् चारुणपोष
जपो । विभर्ति । विभृतः । विभृति । विभृते । विभ्रति ।
विभ्रते । विभ्रशञ्चकार । चकार । विभ्रथ । वभृक् ।
वभृक । विभ्रशञ्चक्रे । वभ्रुं । भर्ता । भरिष्यति । विभ्रुं
विभ्रशी । विभ्रताम् । आविभ्रः । आविभ्रताम् ।
अविभ्रुः । अभृपात् । विभ्रीत । भिषात् । भृषील्ल ।
अभासीत् । अभृत । अभ्रिष्यत् । अभ्रिष्यत् । भुषाञ्
दाने । दहाति । दतः । दहति । दते । दहाते । दहतौ
दहौ । दहे । दाता । दास्यति । दास्यते । ददातु ।

श्लु के विषय में 'भृञ्' आदि
तीन धातुओं के अभ्यास के स्थान पर इकार आदेश
होता है । अलोडन्त्यल्प । परिभाषा से यह इकार अभ्यास
के अल्प कर्ष के ही स्थान पर होता है । भृञ्, माड्
और ओडाड् - ये तीन 'भृञ्' आदि धातुएँ हैं । अतः इनके
अभ्यास के अल्प कर्ष के स्थान पर इकार आदेश
होता है । उदाहरण के लिए लट् लकार के प्रथमद्वय
शक्यत्वं में 'मा' धातु से आत्मनेपद प्रत्यय 'त' ।
शक्य-शक्य औः शक्य आदि शक्य । मा मा त् क्य
बनता है । शक्य शक्यत्वं में शक्य का कर्ष होने के

विक्रम होने के कारण प्रकृत शब्द से 'मा' के
अन्त्य के अन्त्य वर्ण - आकार के स्थान पर इकार
होकर 'मइ मात' रूप बनेगा। यहाँ इकार
और 'त' की 'ति' के स्थान पर इकार होकर
'मइ मइ त ए'। मिसीत, रूप सिद्ध होता है।